

در سوک ابو عمار

پیام تسلیت به مناسبت درگذشت یاسر عرفات رهبر عالیقدر مردم فلسطین

آقای محمود عباس دبیر کمیته اجرایی سازمان آزادیبخش فلسطین

سرکار خانم سهی عرفات

با تأسف و تأثر بسیار درگذشت یاسر عرفات(ابو عمار)، رهبر عالیقدر مردم فلسطین و دوست دیرینه جنبش ترفیخواه مردم ایران را به شما و به مردم قهرمان فلسطین تسلیت می گویم.

ما خود را در غم مردم فلسطین برای فقدان مردی که نام او با جنبش آزادیبخش فلسطین در هم آمیخته شریک می دانیم.

زنده یاد یاسر عرفات طی چندین دهه در تلاشی خستگی ناپذیر در جهت حق مردم فلسطین برای تشکیل دولت مستقل خود و استقرار صلح و دوستی بین دو ملت فلسطین و اسرائیل، سختیها و رنجهای بسیاری را تحمل کرد. دولت اشغالگر شارون و سران رژیم ارتجاعی ایران در یک همسویی دد منشانه و توطئه گرانه همواره می کوشیدند تا یاسر عرفات را از صحنه مبارزه عادلانه مردم فلسطین حذف کنند. اما یاسر عرفات با ایستادگی و درایت تا لحظه مرگ جنبش مردم فلسطین را رهبری کرد. فقدان یاسر عرفات نه فقط برای مردم فلسطین، بلکه برای همه ی مبارزان صلح و آزادی در سراسر جهان دردناک و تأسف بار است.

یاد و خاطره پایداری و مقاومت دلیرانه یاسر عرفات هرگز فراموش نخواهد شد.

سخنگوی سازمان چریکهای فدایی خلق ایران

مهدی سامع

پاریس - 11 نوامبر 2004

رونوشت :

سفارت فلسطین در پاریس، خانم لیلا شهید

سفارت فلسطین در تهران، آقای صلاح الزواوی

پیکر عرفات به قاهره منتقل شد

بی بی سی - پنج شنبه 21 آبان ۱۳۸۳ - 11 نوامبر ۲۰۰۴

تابوت یاسر عرفات از پاریس به قاهره، پایتخت مصر، منتقل شده است. مراسم تشییع جنازه رهبر فلسطینی ها روز جمعه در این شهر برگزار خواهد شد.

سها، همسر آقای عرفات و مقام های بلندپایه فرانسوی پیکر وی را در این سفر از بیمارستانی نظامی در پاریس تا قاهره مشایعت کردند.

ابتدا قرار بود مراسم تشییع جنازه وی در نزدیکی فرودگاه قاهره برگزار شود اما محل انجام آن اکنون به دلایل امنیتی به یک باشگاه افسران نظامی در حومه قاهره جابجا شده است.

جسد یاسر عرفات پیشتر در تابوتی پوشیده در پرچم فلسطین با هلیکوپتر از بیمارستان به فرودگاه نظامی ویلاکوبلی پاریس انتقال یافته بود.

یاسر عرفات، در بیمارستان نظامی "پرسی" در حومه پاریس که برای تقریباً دو هفته در آن بستری و تحت معالجه بود درگذشت.

خبر مرگ او را صائب عریقات، از وزیران کابینه خودگردان فلسطینی، بامداد امروز (پازدهم نوامبر) در کرانه باختری اعلام کرد.

با انتشار خبر درگذشت یاسر عرفات در سراسر سرزمینهای فلسطینی چهل روز عزای عمومی اعلام شد، مدارس تعطیل شد و پرچمهای فلسطین در کرانه باختری به حالت نیمه افراشته درآمد.

انبوهی از هواداران فرانسوی و مهاجران خاورمیانه ای در فرانسه در بیرون بیمارستان اجتماع کردند تا به او ادای احترام کنند.

جسد عرفات با مراسم رسمی نظامی که دولت فرانسه برای او برگزار کرد به فرودگاه انتقال داده شد و هواداران او با شمعهای افروخته و تکان دادن پرچم فلسطین او را بدرقه کردند.

آقای عرفات که از هفته قبل در حالت اغما بود، دوشنبه گذشته (هشتم نوامبر) دچار خونریزی شدید مغزی شد و حالش رو به وخامت گرایید.

بامداد دیروز (دهم نوامبر) یکی از نزدیکان یاسر عرفات گفت که حال وی بشدت بحرانی است و افزود که زندگی رهبر فلسطینیان در دست خداوند است.

پیکر آقای عرفات پس از تشییع در قاهره به رام الله، در کرانه باختری انتقال خواهد یافت تا در واپسین محل سکونت او به خاک سپرده شود.

رهبر فلسطینیان که هنگام مرگ 75 سال داشت، دو هفته پیش، پس از سه سال محاصره در مقر خود در شهر رام الله اجازه یافت از مقر خود خارج شود و برای معالجه به پاریس انتقال یابد.

در قاهره، پایتخت مصر، پلیس اتخاذ تدابیر امنیتی لازم برای تشییع جنازه یاسر عرفات را آغاز کرده است.

با مرگ یاسر عرفات، روحی فتوح، رئیس مجلس قانونگذاری فلسطین بنابر قانون اساسی فلسطین، اداره موقت سرزمینهای فلسطینی را به عهده گرفته در نشست ویژه این مجلس، سوگند یاد کرده است.

او حداکثر به مدت شصت روز این سمت را در دست خواهد داشت، بنابر قانون اساسی، طی این مدت باید با برگزاری انتخابات، جانشین یاسر عرفات مشخص شود.

سازمان آزادیبخش فلسطین نیز که ریاست آن به مدت سی و پنج سال بر عهده یاسر عرفات بود، محمود عباس، معروف به ابومازن را به عنوان رهبر موقت خود برگزیده و فاروق قدومی که در حال حاضر ریاست دفتر سیاسی این سازمان را که در تونس مستقر است بر عهده دارد، به عنوان رئیس جنبش فتح که یاسر عرفات از پایه گذاران در اواخر دهه 1960 بود برگزیده شده است. با انتشار خبر درگذشت آقای عرفات، فلسطینیان ساکن غزه اقدام به تیراندازی هوایی کردند و در خیابانها اقدام به آتش زدن لاستیک خودرو کردند.

در و دیوار شهرهای فلسطینی از تصاویر او پر شد، مردم چفیه سیاه و سفیدی که نماد یاسر عرفات بود بر سر و گردن آویختند و بر خودروها و منازل خود پرچم سیاه نصب کردند.

تلویزیون محلی و مساجد نوار غزه آیات قرآن پخش کردند.

طیب عبدالرحیم، از مقامات فلسطینی اعلام کرد که بخش خصوصی به مدت سه روز و مؤسسات دولتی به مدت هفت روز تعطیل خواهند بود.

دولت اسرائیل با ابراز نگرانی از واکنش احتمالی گروههای مسلح فلسطینی نسبت به درگذشت یاسر عرفات، در کرانه باختری و نوار غزه، تدابیر امنیتی اتخاذ کرده است.

یاسر عرفات در سال 1929 در خانواده ای فلسطینی در مصر به دنیا آمد و در پی شکست اعراب از اسرائیل در جنگ سال 1967 به عنوان رهبر مبارزات چریکی به شهرت رسید.

واکنش های جامعه جهانی نسبت به درگذشت یاسر عرفات، رهبر تشکیلات خودگردان فلسطینی همچنان ادامه دارد.

بی بی سی: کوفی عنان، دبیر کل سازمان ملل متحد گفته است از مرگ یاسر عرفات عمیقاً متأسف است. او گفت آقای عرفات نماد آرمان های ملی مردم فلسطین بود.

هیات دولت ایران با صدور یک بیانیه از 'نقش بارز و برجسته' یاسر عرفات در دفاع از حقوق فلسطینی ها ستایش کرده است.

خبرگزاری جمهوری اسلامی، ایرنا، نیز گزارش داده که کمال خرازی، وزیر امور خارجه ایران در مراسم تشییع جنازه آقای عرفات در مصر شرکت می کند.

آریل شارون، نخست وزیر اسرائیل، که طی سه سال گذشته یاسر عرفات را در مقر او در رام الله تحت محاصره نگه داشته بود، در اولین واکنش خود نسبت به درگذشت آقای عرفات گفت خاورمیانه احتمالاً وارد یک مرحله تاریخی شده است.

نخست وزیر اسرائیل گفت اگر رهبری جدی و مسئولی در میان فلسطینیان پدید آید مرگ یاسر عرفات می تواند یک نقطه عطف تاریخی باشد.

آریل شارون تأکید کرد که اسرائیل بدون هیچگونه وقفه ای درصدد یک معاهده جدید صلح خواهد بود. یوسف لپید، وزیر دادگستری اسرائیل، اولین مقام اسرائیلی بود که درباره درگذشت یاسر عرفات اظهار نظر کرد و او را مانع اصلی صلح میان اسرائیل و فلسطینی ها خواند. وی گفت به همین دلیل از یاسر عرفات متنفر است.

وزیر دادگستری اسرائیل گفت: "آقای عرفات متوجه نشد که تروریسمی که در خاورمیانه آغاز شد، به همه جهان راه خواهد یافت."

او گفت: "خوب شد که جهان از شر آقای عرفات راحت شد."

جورج بوش، رئیس جمهوری آمریکا گفت درگذشت آقای عرفات، رویدادی مهم در تاریخ فلسطینی ها است.

آقای بوش پیشتر گفته بود روی کار آمدن رهبران تازه فلسطینی، شانس تحقق صلح در خاورمیانه را افزایش خواهد داد.

بیل کلینتون، رئیس جمهوری سابق آمریکا گفت مهم ترین اقدام در زندگی یاسر عرفات، امضای پیمان های صلح اسلو با اسرائیل در سال 1993 بود.

اما او همچنین تأکید کرد که هر گونه پیشرفت در این زمینه با رهبری جدید فلسطینی ها، بستگی به اقدامات این رهبری علیه تروریسم خواهد داشت.

ژاک شیراک، رئیس جمهوری فرانسه برای ادای احترام به یاسر عرفات، در بیمارستانی که او طی دو هفته اخیر در آن بستری بود، حضور یافت.

آقای شیراک گفت برای ادای احترام به آقای عرفات و ارسال پیام دوستی و همبستگی با مردم فلسطین و نمایندگان آنان، در بیمارستان محل فوت او حاضر شده است.

ژاک شیراک پیشتر از آقای عرفات به عنوان فردی شجاع با عقیده ای راسخ ستایش کرده بود. تونی بلر، نخست وزیر بریتانیا گفت اکنون صلح در خاورمیانه باید اولویت اصلی باشد.

ولادمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه، نیز در پیامی در مورد آقای عرفات گفت که او یک رهبر سیاسی بزرگ با اهمیت جهانی بود. در اردن به مناسبت درگذشت یاسر عرفات سه روز عزای عمومی و چهل روز عزای دربار اعلام شده است. در بیانیه رسمی دولت اردن در این مورد آمده است: "فلسطینی ها بر آلام خود فائق خواهند آمد و به تلاش برای رسیدن به حق داشتن یک کشور مستقل ادامه خواهند داد." عمرو موسی، دبیر کل اتحادیه عرب گفت دنیای عرب یک دوست بزرگ و یک رهبر بزرگ را از دست داده است. عمرو موسی گفت یاسر عرفات هر آنچه در توان داشت برای آرمان فلسطینی ها انجام داد و هرگز فراموش نخواهد شد. یکی از سخنگویان اتحادیه عرب گفت فقدان یاسر عرفات نه فقط برای آرمان فلسطینی ها بلکه برای جهان عرب نیز ضایعه ای بزرگ است. عصمت عبدالمجید، دبیر کل سابق اتحادیه عرب آقای عرفات را نماد مبارزه علیه اشغال خواند. جنبش پیکارجوی حماس با صدور بیانیه ای درگذشت آقای عرفات را تسلیت گفته است. حماس گفته است: با افتخار برای رهبر بزرگ فلسطینی ها عزاداری می کند. جنبش جهاد اسلامی گفت: اکنون زمان اتحاد و پایداری است. پاکستان در واکنش به درگذشت یاسر عرفات سه روز عزای عمومی اعلام کرده و پرویز مشرف، رئیس جمهور پاکستان نسبت به مرگ یک "رهبر بزرگ" ابراز تأسف کرده است. دولت اندونزی، بزرگترین کشور مسلمان جهان، نسبت به درگذشت آقای عرفات ابراز تأسف و از او به عنوان یک "قهرمان" ستایش کرده است. حمید البار، وزیر امور خارجه مالزی از فلسطینی ها خواست با متحد شدن در مبارزه برای کسب یک کشور مستقل، از یاسر عرفات تقدیر به عمل آورند. هو جینتاو، رئیس جمهوری چین، یاسر عرفات را یک رهبر برجسته و صادق برای آرمان فلسطینی ها خواند. جونچیرو کوبزومی، نخست وزیر ژاپن، گفت آقای عرفات اساس تشکیل یک کشور فلسطینی را بنا نهاده است. جان هوارد، نخست وزیر استرالیا گفت تاریخ در مورد یاسر عرفات به دلیل آنکه در سال 2000 پیشنهاد صلح اهود باراک، نخست وزیر وقت اسرائیل را نپذیرفت، به سختی قضاوت خواهد کرد.

محمود عباس به ریاست سازمان آزادیبخش فلسطین منصوب شد

پنجشنبه 21 آبان ۱۳۸۳ - 11 نوامبر ۲۰۰۴

خبرگزاری فارس: در پی درگذشت "یاسر عرفات" رئیس سابق تشکیلات خودگردان فلسطین، "محمود عباس" نخست وزیر سابق تشکیلات خودگردان فلسطین به سمت ریاست سازمان آزادیبخش فلسطین (ساف) منصوب شد. به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از خبرگزاری فرانسه از رام الله، منابع رسمی در فلسطین اشغالی امروز اعلام کردند محمود عباس به سمت ریاست سازمان آزادیبخش فلسطین منصوب شده است. این در حالی است که "روحی فتوح" رئیس شورای قانون گذاری فلسطین نیز امروز به عنوان کفیل ریاست تشکیلات خودگردان فلسطین انتخاب شد. "فاروق قدومی" نیز به عنوان رهبر جنبش فتح، شاخه نظامی سازمان آزادیبخش فلسطین انتخاب شد. خبرگزاری فرانسه در گزارشی تحت عنوان "محمود عباس مرد شماره دو فلسطین" به معرفی وی پرداخته است. به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از خبرگزاری فرانسه از بیت المقدس، با مرگ عرفات، محمود عباس 69 ساله مرد شماره دو ساف (سازمان آزادیبخش فلسطین) و شخصیت همواره در سایه عرفات، به ایفای نقش محوری در فرآیند دشوار جانشینی وی فراخوانده شده است. محمود عباس در سال 1935 در سافید، شمال فلسطین متولد شد. خانواده اش در سال 1948 مجبور به مهاجرت شدند. محمود عباس که در پی کناره گیری خود از سمت نخست وزیری در سپتامبر 2003 به علت اختلاف نظرهای عمیق با عرفات تقریباً به فراموشی سپرده شده بود با بستری شدن عرفات بار دیگر به صحنه سیاسی فلسطین بازگشت. پس از عزیمت عرفات به پاریس برای معالجه، نشست‌های کمیته اجرایی ساف که محمود عباس از سال 1996 دبیر کلی آنرا بر عهده دارد تحت ریاست وی برگزار شد. وی در ساف مرد شماره دو پس از عرفات به شمار می‌رفت و در غیبت وی در همه نشست‌های سیاسی در رام الله شرکت می‌کرد. مردم فلسطین او را که به "ابومازن" معروف است به عنوان دست‌نشانده آمریکایی‌ها و مخاطب مورد علاقه اسرائیلی‌ها می‌شناسند.

عرفات که بعد از انتخاب بوش به ریاست جمهوری آمریکا در سال 2000 به کلی به فراموشی سپرده شد، در سال 2002 تحت فشار واشنگتن مجبور شد سمت نخست وزیری را در تشکیلات خودگردان ایجاد کند و محمود عباس را به این سمت برگزیند. یکی دیگر از علل کاهش محبوبیت محمود عباس نزد فلسطینیان شکست توافقات سال 1993 اسلو است که وی به اتفاق شیمون پرز معمار اصلی آن بود. این موافقتنامه‌ها که در وهله اول به استقرار تشکیلات خودگردان فلسطین و خودمختاری بخش‌هایی از سرزمین‌های فلسطینی در کرانه باختری رود اردن و باریکه غزه انجامید در پی انتفاضه فلسطینیان در سپتامبر 2000 و اشغال دوباره مناطق زیادی از این سرزمین‌ها بوسیله اسرائیل به فراموشی سپرده شد.

محمود عباس نظامی شدن انتفاضه را محکوم و آنرا اشتباهی تاکتیکی توصیف کرد. در دسامبر 2002 وی فلسطینیان را دعوت کرد که بار دیگر به راه‌های مسالمت آمیز بکار گرفته شده در انتفاضه اول مانند پرتاب سنگ، تظاهرات و سایر راه‌های اعتراضی مسالمت آمیز بازگردند. محمود عباس از بنیانگذاران جنبش فتح در سال‌های 1960 است که به سرعت به مذاکره به عنوان راه‌حل مناقشه فلسطین و اسرائیل تن داد. از سال 1974 وی نخستین تماس‌های خود را با گروه‌ها و شخصیت‌های چپ اسرائیلی برقرار کرد. از آن زمان به بعد وی با مسئولان اسرائیلی با دیدگاه‌های مختلف سیاسی از جمله با آریل شارون نخست وزیر راست‌گرای اسرائیل دیدار داشت.

روحی فتوح به عنوان کفیل ریاست تشکیلات خودگردان فلسطین سوگند یاد کرد

خبرگزاری فارس: رئیس شورای قانونگذاری فلسطین امروز به عنوان کفیل ریاست تشکیلات خودگردان فلسطین سوگند یاد کرد.

به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از خبرگزاری فرانسه از رام‌الله، "روحی فتوح" رئیس پارلمان فلسطین که امروز در پی درگذشت "یاسر عرفات" به سمت کفیل ریاست تشکیلات خودگردان فلسطین منصوب شد، بر اساس قانون اساسی این تشکیلات 60 روز فرصت دارد تا انتخابات را برای تعیین ریاست این تشکیلات سازماندهی و برگزار کند.

روحی فتوح 57 ساله فردی عملگرا است که سال 1996 به عضویت شورای قانونگذاری فلسطین در آمد و اواخر این سال به ریاست پارلمان فلسطین منصوب شد. وی از میانجیگران اصلی در برقراری آشتی و مصالحه میان صفوف سرویس‌های امنیتی فلسطین محسوب می‌شود.

فتوح از خانواده آوارگان فلسطینی است و یکی از صدها هزار فلسطینی بود که در سال 1948 مجبور به ترک خانه و کاشانه خود شد.

وی در دهه 1960 به جرگه سازمان آزادیبخش فلسطین (ساف) پیوست و بعدها یکی از اعضای شورای انقلابی جنبش فتح شد.

فتوح یکی از رهبران تبعیدی فلسطین بود که به همراه عرفات در سال 1994 از تونس به کرانه باختری رود اردن و نوار غزه بازگشت. وی فارغ التحصیل رشته ادبیات و زبان انگلیسی از دانشگاه دمشق است.

حماد شبیبانی / درگذشت یاسر عرفات، جنبش ایرانیان و جنبش فلسطین

رادیو آلمان - پنجشنبه 21 آبان 1383 - 11 نوامبر 2004

با درگذشت یاسر عرفات به نظر میرسد که فصلی از تاریخ فلسطین، اسرائیل و کلاً منطقه خاورمیانه بسته میشود. فراموش نکنیم که فلسطین با چریک‌های آن دوران در حافظه فعالان سیاسی ایران مانده و تداعی کننده فضایی است خاص. صدای آلمان در این رابطه مصاحبه‌ای داشته است با آقای حماد شبیبانی، از فعالان سیاسی قدیم در سازمان چریک‌های فدایی خلق ایران که زمانی رابطه نزدیکی با جنبش فلسطین داشته و میتواند از جمله از تصویر عرفات در ذهن جوانهای آزادیخواه دوره سلطنت پهلوی بگوید.

مصاحبه گر: کیواندخت قهاری

دوپچه وله: آقای حماد شبیبانی با تشکر از اینکه دعوت ما را به مصاحبه پذیرفته اید، امروز یاسر عرفات درگذشت و ما می‌خواستیم با شما درباره ی تصویر فلسطین در ذهن فعالان سیاسی ایران صحبت کنیم. نخستین پرسش من درباره ی خود شماست. خواهش می‌کنم درباره ی خودتان و تماسی که با مبارزان فلسطینی داشتید، توضیح بدهید.

حماد شبیبانی: من این فرصت را مغتنم می‌شمارم و بعنوان یک رزمنده ی ایرانی که در صفوف جنبش فلسطین بودم، به خود اجازه می‌دهم از طرف مردم ایران این ضایعه را به مردم ایران و مردم خاورمیانه و بویژه مردم فلسطین و همچنین به تمام جهان آزادیخواه تسلیت بگویم. در مورد نخستین ارتباط من با جنبش فلسطین که به دوره ی حکومت پهلوی برمی‌گردد، سال 1353، و ارتباط من با سازمان چریک‌های فدایی خلق ایران قطع شده بود. من مجبور شدم برای بازسازی ارتباطاتم از طریق جنبش فلسطین به خلیج بروم. وقتی من به کویت رفته بودم، به دفتر سازمان آزادیبخش (الفتح)، مراجعه کردم. چون آنها سازمان ما را می‌شناختند، مورد استقبال قرار گرفتم و بعدها به اردوگاه‌های فلسطینی و مراکز تعلیماتی فلسطینی در سوریه و لبنان رفتم. نخستین دیدار من با عرفات در یکی از

اردوگاه‌های فلسطینی بود که ایشان برای بازدید به آنجا آمده بودند و حضور افرادی از کشورهای مختلف مانند ایران، ترکیه در بین نیروهای تحت تعلیمی جنبش فلسطینی نظر عرفات را جلب کرد و از ما خواست که توضیح بدهیم از کجا آمده و برای چه منظوری آمده ایم. در رابطه با عکس العمل او در هنگام معرفی مان، من بویژه در چشم‌های عرفات شوری را دیدم که نقطه‌ی آغاز ارتباط عاطفی من با او شد و بعدها همچنان این رابطه ادامه داشت. آخرین باری که او را دیدم سال ۱۹۹۰، بعد از حمله‌ی امریکایی‌ها به عراق در اردن بود که با او ملاقاتی داشتم. اتفاقاً زمانی بود که بسیاری از پناهندگان ایرانی، آواره‌گان ایرانی که در عراق آواره بودند و نمی‌دانستند چگونه باید از آنجا خارج شوند، ما کمیته‌ی او را تشکیل داده بودیم که سرپرستی آن را در اردن من عهده داشتم، برای نجات نیروهای مبارز از حمله‌ی مجاهدین بیرون آمده از سازمان مجاهدین که در رمادیه از طرف حکومت عراق زیر فشار بسیار شدیدی قرار داشتند. من با مراجعه به عرفات و توضیح وضعیت این مبارزین و آوارگان ایرانی در آنجا، از او خواستم که برای تدارک و ترتیبات خروج این افراد به ما کمک کند. سخاوتمندانه مبلغ بسیار قابل توجهی را، همان زمان، دستور داد که برای این پروژه واریز کنند که ما از این مبلغ بعنوان تنخواه گردان برای آغاز حرکتان استفاده کردیم. و آن زمانی بود که آغاز حرکت در جهت اسلو بود. آنجا برای من، بعنوان یک مبارز چپ و رادیکال، این سوال مطرح شد که موضوع اسلو به کجا خواهد رسید. آیا می‌تواند متضمن تحقق حقوق اولیه‌ی مردم فلسطین باشد؟ او با تاکید بر اینکه حق بازگشت موضوع جدی مورد اختلاف است، اما آرزو داشت که واقع‌گرایی در جهان آنزمان و بویژه تغییر و تحولاتی که صورت گرفته بود، بتواند کمک کند به اینکه قدم اول در جهت تحقق خواستهای مردم فلسطین برداشته شود. عرفات با تمام وجودش به صلح اعتقاد داشت و برای آن کار می‌کرد، ولی متأسفانه طرفهای مقابل او، یعنی اسرائیلی‌ها و صهیونیست‌ها هرگز به آن اندازه که او مسالمت نشان داد، حاضر نشدند به تعهداتی که در برابر جامعه‌ی جهانی متقبل شده بودند، وفادار بمانند. متأسفانه علی‌رغم اینکه عرفات از حیثیت سیاسی خود حتا در بین بخشی از مردم خود برای آنهمه نرمش مایه گذاشت، شریک جدی‌ای برای رسیدن به استقرار که آرزویش بود، نیافت.

دوپچه وله: آقای شیبانی، مبارزان سیاسی ایران پیش از انقلاب در مورد فلسطین و مبارزانش، چون عرفات و جورج حبش چه فکر می‌کردند؟
حماد شیبانی: بطور کلی بعد از تقسیم فلسطین و تاسیس دولت اسرائیل و قدرتی که از نظر نظامی دولت اسرائیل برای تجاوز می‌یابد و تا حدودی اشتباهی که آن زمان صورت می‌گیرد برای نفی پذیرش یا نفی قبول حداقلی که می‌توانستند فلسطینی‌ها داشته باشند، یعنی پذیرش این وضعیت موجود بعنوان یک تاسیس کشور فلسطین در برابر کشور اسرائیل، تجاوز به حقوق فلسطینی‌ها توسط اسرائیلی‌ها و با پشتیبانی انگلیسی‌ها و امریکایی‌ها، از همان آغاز شروع می‌شود. و مردم آزادیخواه در تمام جهان اعم از کشورهای اسلامی، که در هر حال رابطه‌ی عاطفی ویژه‌ای هم آنها را نزدیک می‌کرد، اما بطور کلی همه‌ی مردم آزادیخواه و حق طلب در تمام جهان با مسئله‌ی فلسطین پیوندی داشتند. شما توجه کنید، چه احساساتی بین مردم ایران و مردم ویتنام وجود داشت. هر آزادیخواهی در هر کجا نسبت به بی‌عدالتی عکس‌العمل نشان می‌داد. واکنش یا احساس ما نسبت به مردم بیافرا، مردم آفریقای جنوبی بطور کلی و مردم فلسطین در همسایگی ما و تاثیر حضور اسرائیل بر سرنوشت سیاسی منطقه و کشور ما نیز بعنوان کشوری که حکومت شاه یکی از هم‌پیمانان امپریالیست‌ها و جبهه و پشت جبهه‌ی برای حضور و گسترش قدرت اسرائیل هم می‌توانست باشد، تاثیر در نحوه‌ی برخورد مردم ایران و بویژه مبارزان ایرانی با مسئله‌ی فلسطین بود. می‌توانم اینگونه بگویم، زمانی که بطور جدی با سیاست آشنا شدم مسئله‌ی همزاد با جنبش خود ما، جنبش فلسطین بود و فلسطین در مرکز و در دسترس ما بود. پیش از شروع جنبش مسلحانه در ایران گروه‌های مختلف و دسته‌های مختلفی از افراد، از مبارزان ایرانی، برای آماده کردن خودشان در جهت شعله‌ور کردن کانونهای انقلابی در ایران به فلسطین می‌رفتند. البته پیش از آن به جاهای دیگر، ولی با حضور جنبش فلسطین به آنجا می‌رفتند. رهبران اولیه‌ی جنبش چریکی در ایران اعم از رفقای سازمان چریک‌های فدایی خلق ایران، بعدها موسسین این سازمان مانند رفقا صفایی، صفاری آشتیانی مثل سپهری همه آنجا بودند. همینطور در رابطه با رهبران اولیه‌ی سازمان مجاهدین خلق ایران هم بخشی از آنها در آنجا بسر برده بودند، که اکنون هم تعدادی از رفقا و دوستانی که آن سالها با جنبش فلسطین همکاری می‌کردند، باقی هستند. از همان آغاز که حتماً خاطره‌ی تاریخی آن را ثبت کرده است، ما در ایران گروه‌هایی با اسم فلسطین را داشتیم که بعدها از پایه‌گذاران جنبش نوین کمونیستی در ایران بودند یا بخشی از پایه‌گذاران جنبش جدید کمونیستی. بعدها اساس آن گروه‌های که رفقا تشکیل داده بودند تبدیل به سازمان کارگران انقلابی ایران شدند. به همین خاطر در رابطه با مسئله‌ی فلسطین می‌توان گفت که همزاد موضوع مبارزه‌ی ما همیشه بوده است.

دوپچه وله: آقای شیبانی شما با تجربه تان و اینکه تحولات عرفات را دنبال کرده اید، چه تصویری از این عمر طولانی می‌دهید؟

حماد شیبانی: بهترین چیزی که من می‌توانم در این لحظه به شما بگویم، آخرین خبرهایی که از رادیو می‌شنویم و در تلویزیون‌ها و رسانه‌های ارتباط جمعی وجود دارد، این است که انتقال قدرت حداقل در آنچه که امروز صورت می‌گیرد برعکس تمام آن تصوراتی که تبلیغات امپریالیستی و صهیونیستی تلاش

می کرد بر افکار عمومی جهان منتقل کند، انتقال قدرت به راحت ترین شکل ممکن امروز صورت گرفت، از همان لحظه ای که خبر قطعی شدن مرگ عرفات پخش شد و این یکی از دستاوردهای افتخارآمیز عرفات می تواند محسوب شود که سیستمی را بجای گذاشته است، علی رغم تمام ایراداتی را که ممکن است در یک بحث متدیک به آن بپردازیم، ولی امروز صبح مجلس ملی فلسطین طبق قانونی که از پیش تصویب شده بود و وجود داشت رییس حکومت فلسطین را برای یک دوره ۶۰ روزه ی بعد از عرفات، که در این دوره موظف به برگزاری انتخابات برای تعیین رییس حکومت فلسطین خواهد بود، انتخاب کرد. در رابطه با سازمان آزادیبخش فلسطین نیز محمود عباس ابوزکی، نخست وزیر سابق فلسطین، را بعنوان رییس سازمان آزادیبخش فلسطین انتخاب کرد، با اجماع. در مورد الفتح هم که عرفات ریاست همه این؟؟؟؟، تشکیلاتی مشخص و بارز جنبش فلسطین، در مورد الفتح همین کار را توانستند بکنند و فاروق قدومی که چهره ی مخالف اسلو در سازمان آزادیبخش فلسطین بود و تنها شخصیت اصلی کمیته ی مرکزی الفتح بود و خارج از سرزمین های اشغالی مانده بود، او را هم بعنوان رییس الفتح انتخاب کردند و احمد غریب هم که جای خود بود و بعنوان نخست وزیر به کار خود ادامه می دهد. من با دقت گزارشهای مربوط به موضع گیری ۲ جنبش اسلامی افراطی، حماس و جهاد اسلامی، را نیز دنبال کرده ام. آنها نیز با توجه به نوع رابطه ای که عرفات با آنها داشته است، خواستار تسریع در ایجاد یک رهبری مشترک بودند که راه حلش را هم رییس جدید مجلس فلسطین با ایجاد کمیته ی هماهنگی برای نزدیک کردن اینها و دعوتشان به اینکه نمایندگانی در دولت و در موسسات حکومتی داشته باشند، از سر گذرانند. تصور تبلیغات دشمنان مردم فلسطین این بود که تا عرفات سر خود را بر زمین بگذارد، همه چیز از هم پاشیده خواهد شد و جنگ داخلی در فلسطین شروع می شود. ولی واقعیت این است که الان در این لحظه بسلامت این دوره ی مشخص که بسیار مهم بود، گذرانند.

دوچه وله: آقای شیبانی، آیا شما نیز معتقدید که فصلی به سر آمده و نسلی دیگر خواهد آمد؟ حماد شیبانی: در رابطه با جنبش فلسطین از یک بابت خوشبختانه و از بابتی متأسفانه، نه. روندی که در جنبش فلسطین امروز وجود دارد، از نظر من چیز جدیدی اتفاق نیفتاده است. از هر نگاهی می توان به این قضیه نگریست. برای من که ممکن است پاره ای انتقادات نسبت به شکل پیشبرد روند صلح داشته باشم، نقطه ای امیدواری من در آنجایی است که عرفات بر روی حق بازگشت ایستاد و همانجا در کمپ دیوید، جایی که تمام دوربین های دنیا متوجه این بودند و فکر می کردند که دیگر عرفات را کت بسته و دست بسته به آنجا برده اند تا امضا کند، امضا نکرد. پایدار و محکم نسبت به آرمانهای مردمش ماند و روی حق بازگشت برای همه ی رانده شدگان فلسطینی تاکید کرد. این نقطه ی قوت، نقطه ی آغاز جدیدی برای ادامه ی مبارزه بود. عرفات دوران مشکلی را از آنجا شروع کرد. بنابراین خود این به جنبش فلسطین نفس می دهد و باید توجه کرد که این قلب مشکل است و تا مسئله ی حق مردم فلسطین حل نشود، هیچ چیزی در این جهانی که پیرامون ما، در خاور میانه و در این بخش از جهان، قرار دارد شکل نرمال خود را برای برخورد نخواهد گرفت. بنابراین این نقطه ی مرکزی است و من از این زاویه فکر می کنم که این نقطه ی جدیدی است. اما اینکه می گویم متأسفانه و خوشبختانه تغییر نمی کند، ساختار جنبش فلسطین است که در بهترین حالت می توان گفت، یکی از این حکومتهای جمهوری در کشورهای عربی است. با توجه به اینکه حضور اشغالگری و سلطه ی اسراییل که هر لحظه همه ی بنیانهای دولت را تحدید می کند، زمینه ی ایجاد نهادهای واقعا دمکراتیک را در فلسطین از بین برده است و به آن امکان رشد نمی دهد. صرفنظر از اینکه خود جامعه ی فلسطین نیز مانند جامعه ایران دچار مشکلات و تناقضاتی هست که چگونه این دمکراسی را متحقق کند. ولی سلطه ی اشغالگری و نظامی گری اسراییل این اجازه را نمی دهد که حتا نطفه های آن شکل گیرد. با توجه به این وضعیت نه، اما از نظر عرصه ی بین المللی در هر حال مدتهاست که دشمنان مردم فلسطین و پشتیبانان آن، بویژه امریکا، که سرنوشت این مذاکرات را در دست گرفته بود، از عرفات بعنوان یک مانع اسم می بردند. امروز عرفات درگذشته است و از کسان دیگری، روح جوانی در کالبد فلسطین (چنانچه از آن چنین نام ببریم) دمیده نشده است. عرفات مرده است. این قدرت که به دلیل موقعیت عرفات، کاربسماتیک عرفات، در دست او متمرکز شده بود، امروز تقسیم شده است. زمینه های اینکه رهبری جنبش فلسطین به وسعت دادن به دمکراسی مجبور می شود بیشتر به آن تن دهد، خیلی بیشتر از گذشته فراهم شده است. دیگر حضور کرایسماتیک عرفات نمی تواند وسیله ای برای توجیه نفی ایجاد نهادهای اقتدار مردمی یا دمکراسی باشد. بنابراین از این زاویه می توان گفت که این نقطه ی جدیدی ست برای حرکت. من امیدوارم بتواند به کار گرفته شود.

دوچه وله: آقای حماد شیبانی، از شما برای توضیحاتی که داده اید، بسیار سپاسگزاریم.

گذاری بر زندگی یاسر عرفات

راديو آلمان: شرایط جسمی یاسر عرفات، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین، به شدت بحرانی ست. او را پس از سه سال تبعید خانگی در رام اله به فرانسه منتقل کردند و او هنوز در بیمارستانی نظامی در نزدیکی پاریس بستری ست. دیگر همه منتظر مرگ اویند. حتی جورج بوش، رئیس جمهور آمریکا، در يك کنفرانس مطبوعاتی، پس از شنیدن خبر تایید نشده مرگ عرفات، برایش طلب آمرزش کرد. یاسر عرفات که برنده جایزه صلح نوبل در سال ۱۹۹۴ گشته، کیست و چه سابقه ای دارد و آینده ی فلسطین پس از او را چه کسی رقم خواهد زد؟

بسیاری از عرصه های زندگی یاسر عرفات پوشیده است و کسی بر آن واقف نیست. بسیاری می گویند، این مرد که به قول فلسطینیان هفت جان دارد، در بیت المقدس زاده شده. اما بعضی دیگر محل تولد او را غزه و یا قاهره می دانند. به نظر می رسد که انتخاب قاهره بیشتر با واقعیت همراه باشد تا دو شهر دیگر نام برده شده.

عرفات که به طایفه حسینی تعلق دارد، برای اولین بار در قاهره خودنمایی کرد. از میان نام های متعددی که داشت فقط نام یاسر را برگزید. نام مستعارش را هم ابو عمار گذارد. نامی که فلسطینیان او را خطاب می کنند.

عرفات در سال ۱۹۴۸ میلادی در قاهره دانشجوی رشته مهندسی بود. بعد از تاسیس دولت اسرائیل و پایان جنگی که به شکست فلسطینیان منجر شد، عرفات سعی در هماهنگ کردن دانشجویان علیه اسرائیل کرد. به عنوان یکی از اعضای سازمان اخوان المسلمین، کشورهای عربی را محکوم می کرد که علاقه ای به پیروزی در جنگ نداشتند.

در همین زمان بود که بعد از انقلاب در مصر، مشکلات عرفات با رژیم جمال عبدالناصر، رئیس جمهور مصر افزایش یافت. در مصر سعی او در مبارزه با اسرائیل از طریق نوار غزه بی نتیجه ماند. در همین زمان بود که جنگ در صحرای سینا درگرفت. یک سال پس از این جنگ عرفات موفق شد تا در کویت به عنوان مهندس استخدام شود. بعضی از همراهان و هواداران او به همراهش رفتند. و همین افراد بودند که نطفه اولیه جنبش الفتح را بنیان گذاردند. الفتح به معنی پیروزی ست، اما اگر حرفش برعکس خوانده شود، جمله "حرکت التحریر الفلستین"، می شود که معنی اش "جنبش آزادیبخش فلسطین" است.

تا آن زمان، کشورهای عرب علائق فلسطینیان را در مناطق اشغالی حمایت می کردند و همین کشورها بودند که در سال ۱۹۶۴ میلادی در اسکندریه در کشور مصر "پی ال او" یعنی سازمان آزادیبخش فلسطین را به ریاست احمد شُکیری، بنا نهادند. احمد شُکیری یکی از فرستاده های یاسر عرفات در این نشست بود.

کشورهای عرب می خواستند، با تشکیل "پی ال او"، نشان دهند که به فکر مردم فلسطین اند، اما در واقع آنها اقدامی به تفع فلسطینیان نمی کردند. به هنگام جنگ شش روزه در سال ۱۹۶۷ میلادی، نه تنها کشورهای عرب بلکه خود "پی ال او" هم کاری از دستش بر نیامد. شکیری شعار می داد که همه یهودیان را به دریا خواهد ریخت ولی نمی دانست که جهانیان را با این حرف خود به پشتیبانی از اسرائیل و خواهد داشت.

جنگ شش روزه ی ۱۹۶۷ به شکست انجامید و اسرائیل نه فقط بخش های بزرگی از مصر و سوریه را اشغال کرد، بلکه مناطق وسیع دیگری را نیز از چنگ فلسطینیان خارج ساخت. مناطقی چون کرانه غربی رود اردن، که تا آن زمان تحت نظارت اردن قرار داشت، نوار غزه، که تحت نظارت مصر بود و شرق بیت المقدس.

سازمان الفتح سرانجام به "پی ال او" پیوست و چندی نگذشت که یاسر عرفات در سال ۱۹۶۹ به مقام رهبری این سازمان رسید و تا کنون عهده دار این مقام است و به هیچ وجه حاضر نیست از دست بدهد.

با وجود مشکلات بسیاری که بر سر راه "پی ال او" قرار داشت، باز اعمال عرفات او را به عنوان رهبر این سازمان فلسطینی چون قهرمانی بی بدیل در جهان مطرح ساخت. روند زندگی فلسطینیان در نواحی اشغالی از آن زمان تا کنون از فراز و نشیب های فراوانی گذشته است.

به خاطر مهاجرت موج فزاینده فراریان فلسطینی به اردن در سال های ۱۹۴۸ و ۱۹۶۷، اکثریت جمعیت اردن را فلسطینیان تشکیل دادند. گروه های مختلفی که در "پی ال او" بودند، کوشیدند تا از خاک اردن به مناطق اشغالی راه یافته و در آنجا مبارزه با اسرائیل را ادامه دهند.

با واکنش اسرائیل و حمله جنگنده های این کشور به اردن، ملک حسین، پادشاه اردن سعی کرد تا با کنترل هر چه بیشتر فلسطینیان آنها را از حمله به اسرائیل باز دارد و به این وسیله از حمله اسرائیل به کشورش جلوگیری کند.

این اقدام ملک حسین موافق نظر فلسطینیان نبود و آنها کوشیدند تا به هر وسیله ای عملیات خود را علیه اسرائیل از درون خاک اردن ادامه دهند. در ماه سپتامبر ۱۹۷۰ بود که برخوردی خونین میان فلسطینی ها و ارتش اردن به وجود آمد. در این درگیری که به سپتامبر سیاه مشهور شد، سعی بر آن بود تا فلسطینیان از اردن اخراج شوند.

فلسطینیان بسیاری، خودخواسته از کشور خارج شدند و بسیاری نیز به زور اخراج شدند. بسیاری از فلسطینیان پس از اخراج، از طریق سوریه به لبنان رفته و در آنجا در مناطق جنوبی کشور مستقر شدند. در سال های بعد از مهاجرت فلسطینیان به لبنان، از خاک این کشور حملات بسیاری نیز از طرف "پی ال او" به اسرائیل برنامه ریزی شد و واکنش اسرائیل هم چیزی نبود جز بمباران مناطق فلسطینی نشین در خاک لبنان.

با وجود قرارداد آتش بس میان لبنان و اسرائیل، این کشور به بهانه کشته شدن سفیر کشورش در لندن، در سال ۱۹۸۲ میلادی به لبنان هجوم برد و غرب این کشور، یعنی جایی که یاسر عرفات و دیگر رهبران "پی ال او"، مستقر بودند را اشغال کرد.

عرفات به همراه بسیاری از یارانش از طریق کشتی خود را به تونس رساندند، اما در آنجا یاسر عرفات، از وقایع حاد منطقه بسیار دور بود و نمی توانست بر آنها نظارت و تاثیر کافی داشته باشند.

در سال ۱۹۸۷ جنبش انتفاضه در درون مناطق اشغالی که آرام به نظر می رسیدند به حرکت در آمد. برای اولین بار دیگر "پی ال او" نبود که نظارت و کنترل حرکت های مخالفت جویانه را با اسراییل در دست داشت، بلکه خود مردم بومی مناطق اشغالی مبارزه با اشغالگران را برنامه ریزی و به اجرا در می آوردند .

در همین دوران بود که سازمان های دیگر نیز سر برافراشتند و به خود نمایی مشغول شدند. از جمله ی این سازمان ها حماس بود که در ابتدا سازمانی برای کمک های نوع دوستانه و امدادگرانه بود، اما چندی نگذشت که افراد این سازمان در تظاهرات علیه اسراییل شرکت کردند، به مبارزه پرداختند و به حمله علیه مواضع اسراییل دست زدند .

عرفات که به سختی سعی در نزدیکی به جنبش انتفاضه می کرد، سرانجام موفق شد رهبری انتفاضه را به دست گیرد و بخشی از سازمان "پی ال او" سازد. اسحاق رابین ، وزیر دفاع آن زمان اسراییل، با خشونت تمام علیه انتفاضه به مقابله پرداخت و سرانجام موفق شد تا آن را فرو نشاند. این جنبش اما حرکت تازه ای بود برای فلسطینیانی که در مناطق اشغالی بودند. انتفاضه اما برای "پی ال او" نیز تجربه ای تازه بود و آنها را از مهاجرت به تونس و بی هدفی در آنجا نجات داد.

با پیشنهادات صلح انور سادات، رئیس جمهور وقت مصر، و اعلام آمادگی او به رفتن به بیت المقدس و گفتگو با سران اسراییل، و متعاقب آن کنفرانس کمپ دیوید در آمریکا و قرارداد صلح، عرفات و پارانش در "پی ال او" خود را منزوی یافتند. شرط اسراییل و یاران غربی اش برای مذاکرات مستقیم با یاسر عرفات این بود که نمایندگان فلسطینی، موجودیت اسراییل را به رسمیت بشناسند و این در حالی بود که عرفات در اجلاس شورای فلسطین در الجزایر تشکیل دولت مستقل فلسطین را اعلام کرد. شورای فلسطین در این همایش عرفات را به عنوان رئیس جمهور خود برگزید. مردم فلسطین از این تصمیم خوشحال بودند، اگرچه می دانستند که کشورشان تنها بر روی صفحه ی کاغذ وجود دارد.

اشغال مناطق فلسطینی نشین به دست اسراییل همچنان ادامه داشت. با تاکید کشورهای غربی و بعضی کشورهای عربی، سرانجام عرفات موافقت خود را با قطعنامه ی شماره ی ۲۴۲ شورای امنیت سازمان ملل متحد، اعلام کرد که در آن از جمله به رسمیت شناخته شدن اسراییل، خروج این کشور از مناطق اشغال شده ی فلسطینی و پایان عملیات تروریستی از طرف فلسطینیان تاکید شده بود .

دولت آمریکا خوشحال از این اقدام عرفات، مذاکرات مستقیم با او را در تونس آغاز کرد و به این وسیله نمایندگان "پی ال او" توانستند به طور غیر مستقیم در مذاکرات صلح مادرید در سال ۱۹۹۱ میلادی شرکت کنند.

اگرچه مذاکرات مادرید، موفقیت چشمگیری به همراه نداشت، اما کمی بعد از آن با میانجی گری نروژ، ارتباط مستقیم اسراییل و "پی ال او" آغاز گشت و با ادامه این ارتباطات، دو سال بعد در سال ۱۹۹۳ مذاکرات مستقیم اسراییل و فلسطینیان در اسلو، پایتخت نروژ، به قراردادی میان این دو منجر شد، که به قرارداد اسلو مشهور است. بر مبنای این قرارداد، عرفات و نمایندگان فلسطینی، موجودیت اسراییل را به رسمیت شناختند و اسراییل هم به سیاستمداران فلسطینی اجازه داد تا به مناطق فلسطینی نشین بازگردند و تشکیلاتی خودگردان به راه اندازند. با بستن این قرارداد، سیاستمداران فلسطینی رو به سوی میهن بردند و مردم فلسطین با شکوهی تمام از آنها استقبال کردند. اسراییل نیروهایش را از شهرهای فلسطینی نشین خارج کرد و قرار بر آن شد که در هفت سال آینده، قرارداد صلحی پایدار میان دو کشور منعقد گردد. اما بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر وقت اسراییل چندان موافقتی با این تحولات نداشت و به همین جهت سعی در کندکردن روند صلح و جلوگیری غیرمستقیم از اجرای مفاد این قرارداد کرد .

کوشش های ایهود باراک، نخست وزیر بعدی اسراییل از حزب کارگر این کشور، برای سامان دادن این قرارداد و مذاکرات او در کمپ دیوید با عرفات در تابستان ۲۰۰۰ و اشتباه عرفات در قبول نکردن پیشنهادهای او، جو موجود را باز هم تیره تر ساخت. اوج این سرد شدن روابط، ورود آریل شارون رهبر حزب لیکود به حرم شریف در بیت المقدس بود، که خشم و اعتراض بسیار شدید فلسطینیان را به همراه داشت و جنبش انتفاضه دوم را موجب گشت و نقطه ی پایانی بود بر قرار داد اسلو . انتفاضه ی دوم به جنگ میان اسراییل و مردم فلسطین تبدیل شد. با تغییر دولت اسراییل در اوایل سال ۲۰۰۱ میلادی، آریل شارون نخست وزیر اسراییل گشت. شارون که مخالف سرسخت عرفات بود، می خواست یا فرمان قتل عرفات را صادر کند و یا او را از فلسطین خارج سازد، اما آمریکاییان مخالف بودند و به او چنین اجازه ای نمی دادند. شارون تصمیم دیگری گرفت. او با عرفات مذاکره نکرد و دستور داد تا نظامیان اسراییلی او را در مقر فرماندهی اش در رام اله محاصره کنند و عملاً سه سال تمام او را مجبور به قبول حبسی خانگی سازند .

عرفات که به بیماری پارکینسون مبتلاست، تا قبل از انتقال به فرانسه حاضر نشد قدرت سیاسی را به کس دیگری بسپارد و یا جانشینی برای خود انتخاب کند.

حال اختلاف میان گروه های سیاسی در فلسطین به تدریج اوج می گیرد. هیچکس نمی داند چه مقدار پول در حساب عرفات در بانک های خارجی وجود دارد، هیچکس نمی داند آینده فلسطین بعد از عرفات چگونه خواهد شد. حتی محل دفن او نیز پس از مرگش مورد اختلاف است. او خود تا قبل از حاد

شدن بیماری اش کمکی در حل این معضلات نکرد و این بازماندگانند که باید به طریقی در حل این مشکلات بکوشند.

محمود عباس به ریاست سازمان آزادیبخش فلسطین منصوب شد

پنج شنبه 21 آبان ۱۳۸۳ - 11 نوامبر ۲۰۰۴

خبرگزاری فارس: در پی درگذشت "یاسر عرفات" رئیس سابق تشکیلات خودگردان فلسطین، "محمود عباس" نخست وزیر سابق تشکیلات خودگردان فلسطین به سمت ریاست سازمان آزادیبخش فلسطین(ساف) منصوب شد.

به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از خبرگزاری فرانسه از رام الله، منابع رسمی در فلسطین اشغالی امروز اعلام کردند محمود عباس به سمت ریاست سازمان آزادیبخش فلسطین منصوب شده است. این در حالی است که "روحي فتوح" رئیس شورای قانون گذاری فلسطین نیز امروز به عنوان کفیل ریاست تشکیلات خودگردان فلسطین انتخاب شد.

"فاروق قدومي" نیز به عنوان رهبر جنبش فتح، شاخه نظامی سازمان آزادیبخش فلسطین انتخاب شد. خبرگزاری فرانسه در گزارشی تحت عنوان "محمود عباس مرد شماره دو فلسطین" به معرفی وی پرداخته است.

به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از خبرگزاری فرانسه از بیت المقدس، با مرگ عرفات، محمود عباس 69 ساله مرد شماره دو ساف(سازمان آزادیبخش فلسطین) و شخصیت همواره در سایه عرفات، به ایفای نقش محوری در فرآیند دشوار جانشینی وی فراخوانده شده است. محمود عباس در سال 1935 در ساقید، شمال فلسطین متولد شد. خانواده اش در سال 1948 مجبور به مهاجرت شدند.

محمود عباس که در پی کناره گیری خود از سمت نخست وزیری در سپتامبر 2003 به علت اختلاف نظرهای عمیق با عرفات تقریباً به فراموشی سپرده شده بود با بستری شدن عرفات بار دیگر به صحنه سیاسی فلسطین بازگشت.

پس از عزیمت عرفات به پاریس برای معالجه، نشست‌های کمیته اجرایی ساف که محمود عباس از سال 1996 دبیر کلی آنرا بر عهده دارد تحت ریاست وی برگزار شد.

وی در ساف مرد شماره دو پس از عرفات به شمار می‌رفت و در غیبت وی در همه نشست‌های سیاسی در رام الله شرکت می‌کرد.

مردم فلسطین او را که به "ابومازن" معروف است به عنوان دست‌نشانده آمریکایی‌ها و مخاطب مورد علاقه اسرائیلی‌ها می‌شناسند.

عرفات که بعد از انتخاب بوش به ریاست جمهوری آمریکا در سال 2000 به کلی به فراموشی سپرده شد، در سال 2002 تحت فشار واشنگتن مجبور شد سمت نخست وزیری را در تشکیلات خودگردان ایجاد کند و محمود عباس را به این سمت برگزیند.

یکی دیگر از علل کاهش محبوبیت محمود عباس نزد فلسطینیان شکست توافقات سال 1993 اسلو است که وی به اتفاق شیمون پرز معمار اصلی آن بود.

این موافقت‌نامه‌ها که در وهله اول به استقرار تشکیلات خودگردان فلسطین و خودمختاری بخش‌هایی از سرزمین‌های فلسطینی در کرانه باختری رود اردن و باریکه غزه انجامید در پی انتفاضه فلسطینیان در سپتامبر 2000 و اشغال دوباره مناطق زیادی از این سرزمین‌ها بوسیله اسرائیل به فراموشی سپرده شد.

محمود عباس نظامی شدن انتفاضه را محکوم و آنرا اشتباهی تاکتیکی توصیف کرد. در دسامبر 2002 وی فلسطینیان را دعوت کرد که بار دیگر به راه‌های مسالمت آمیز بکار گرفته شده در انتفاضه اول مانند پرتاب سنگ، تظاهرات و سایر راه‌های اعتراضی مسالمت آمیز بازگردند.

محمود عباس از بنیانگذاران جنبش فتح در سال‌های 1960 است که به سرعت به مذاکره به عنوان راه‌حل مناقشه فلسطین و اسرائیل تن داد.

از سال 1974 وی نخستین تماس‌های خود را با گروه‌ها و شخصیت‌های چپ اسرائیلی برقرار کرد. از آن زمان به بعد وی با مسئولان اسرائیلی با دیدگاه‌های مختلف سیاسی از جمله با آریل شارون نخست وزیر راستگرای اسرائیل دیدار داشت.

پروژه اتمی رژیم ایران - آژانس بین المللی انرژی و چالش‌های جهانی با آن

ابلاغ نظر رسمی و نهایی ایران به اروپا ؛ سفرای انگلیس ، فرانسه و آلمان ساعت 20 در شورای عالی امنیت ملی حاضر می شوند

پنج شنبه 21 آبان ۱۳۸۳ - 11 نوامبر ۲۰۰۴

یک دیپلمات غربی مقیم تهران تایید کرد که قرار است سفرای 3 کشور اروپایی در تهران ساعت 20 امشب با حضور در شورای عالی امنیت ملی ، از نظر رسمی و نهایی جمهوری اسلامی ایران درباره توافقنامه پاریس آگاه شوند.

این دیپلمات اروپایی به خبرنگار "مهر" گفت : بر اساس اعلام صورت گرفته ، گویا قرار است که حسین موسویان، در ملاقاتی محرمانه ، سفرای انگلیس ، آلمان و فرانسه را از این موضوع مطلع کند.

وی ارایه هرگونه اطلاعات بیشتری در این باره را به بعد از این دیدار و ارسال جزئیات موضع اعلامی تهران به پایتخت های این کشورها موکول کرد.

در چند ساعت آتی سفرای فرانسه، انگلیس و آلمان را از نظر تهران آگاه می کنم؛ نسبت به پذیرش درخواست اروپا خوشبینم

حسین موسویان سخنگوی هیئت گفتگو کننده ایرانی با سه کشور اروپائی پیرامون برنامه های هسته ای ایران اعلام کرد وی به این موضوع خوشبین است که ایران به درخواست اروپا، برنامه های غنی سازی اورانیوم را به حالت تعلیق درآورد.

به گزارش خبرگزاری "مهر" به نقل از خبرگزاری رویترز، موسویان گفت: "من درباره پاسخ مثبت تهران به موافقت نامه پاریس خوشبین هستم".

وی اظهار داشت من در چند ساعت آتی سفرای سه کشور اروپائی فرانسه، انگلیس و آلمان را در تهران از پاسخ ایران به توافقنامه ای که بین ایران با آن سه کشور در نشست پاریس صورت گرفت مطلع خواهم کرد.

این اظهارات در حالی است که اخیراً خبرگزاری ها خبر از درخواست امتیازات بیشتر ایران از سه کشور اروپائی داده بودند.

موسویان در گفتگویی که اخیراً داشته این ادعای اخیر را که ایران امتیازات بیشتری را طلب کرده است، رد کرد.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا رهبران جمهوری اسلامی توافقنامه موقتی را که هفته گذشته با سه کشور اروپائی آلمان، فرانسه و انگلیس در پاریس صورت گرفت خواهند پذیرفت یا خیر گفت: "هنوز مشخص نیست. بحثهای داخلی در سطوح بالا در جریان است".

وی گزارشات منتشر شده در وین را مبنی بر اینکه ایران در دیپلماسی دچار تشنگی شده و امتیازات بیشتر از آنچه که سه کشور اروپائی در پاریس به ایران داده است در خواست نموده را رد کرد.

ایران امتیاز بیشتری از سه کشور اروپائی طلب می کند

دیپلماتهای غربی می گویند ایران به فرانسه، انگلیس و آلمان گفته است در قبال تعلیق غنی سازی اورانیوم آنها باید امتیازات بیشتری بدهند؛ لیکن اروپائی ها این درخواست ایران را رد کرده اند. به گزارش خبرگزاری "مهر" به نقل از خبرگزاری فرانسه، یک دیپلمات غربی گفت: ایران اعلام کرده که به قولهای اروپائی ها اهمیت نمی دهد و اگر غنی سازی اورانیوم را کنار بگذارد چیز بیشتری در مقابل آن می خواهد.

بر پایه این گزارش، کشورهای اروپائی قول داده اند که برای ایران تاسیسات راکتور آب سنگین ایران را راه اندازی کنند؛ آنها همچنین قول داده اند که گفتگوهای تجاری را با ایران بکشایند و تضمین های امنیتی نیز به ایران بدهند.

لازم به ذکر است که حسین موسویان سخنگوی هیئت گفتگو کننده ایرانی در پاریس طی گفتگوی خود با خبرنگاران، هرگونه درخواست امتیاز بیشتر از سوی ایران را رد کرد و اعلام داشت امشب به اروپا پیرامون این مسائل پاسخ خواهیم داد.

مذاکرات همچنان ادامه دارد

یک مقام نزدیک به گفتگوهای ایران و اروپا با تایید این خبر که مذاکرات امشب میان هیئت دیپلماتیک جمهوری اسلامی ایران و سفرای سه کشور اروپایی همچنان ادامه خواهد داشت گفت: نتیجه این رایزنی ها احتمالاً تا فردا بطول خواهد انجامید.

وی به خبرنگار مهر گفت: با اینکه طرف اروپایی بر سر متنی با تهران به توافق رسیده بود اما در حال حاضر همچنان مذاکرات درباره برخی بندها ادامه دارد و با توجه به گفتگوهای امشب این رایزنی ها همچنان ادامه خواهد داشت.

وی گفتگوهای میان دو طرف را فشرده اما قابل قبول ارزیابی کرد و ابراز امیدواری کرد که طی روزهای آینده توافقات میان تهران، لندن، پاریس و برلین نهایی شود.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

ارتش آمریکا شهر ناآرام موصل را بمباران کرد

پنجشنبه 21 آبان ۱۳۸۳ - 11 نوامبر ۲۰۰۴

خبرگزاری فارسی: ارتش آمریکا امروز اعلام کرد که اهدافی را که گمان می رود محل شبه نظامیان در شهر آشورزده "موصل" واقع در شمال عراق بوده از طریق هوایی و توپخانه بمباران کرده است. به گزارش خبرگزاری فرانسه از موصل، بمباران این شهرهای ناآرام عراق به دنبال هشدارهایی صورت می گیرد که از سوی مقامات آمریکایی و عراقی مبنی بر قریب الوقوع بودن عملیات نظامی به شهرهای ناآرام دیگر عراق پس از عملیات مشترک در "فلوجه" واقع در غرب بغداد مطرح شد.

بنا بر این گزارش، یکی از سخنگویان ارتش آمریکا اعلام کرد: «عملیات تهاجمی در موصل انجام شد و نیروهای زمینی و هوایی در آن شرکت داشتند.»

به گفته این سخنگو، این نیروها مراکز مشخص شده تجمع شبه نظامیان عراقی را بخصوص در اطراف شهر هدف قرار دادند.

ارتش آمریکا افزود، "دوراد کشمولا" استاندار استان "نینوا" که شهر موصل به عنوان یکی از شهرهای اصلی آن به شمار می‌رود از ارتش آمریکا درخواست کرد که مناطق جنوب غرب و جنوب شرق موصل را هدف قرار دهند و این حملات ساعت یک بعدازظهر به وقت محلی انجام شد. در بیانیه ارتش آمریکا در این رابطه آمده است: «تقاضای استاندار پس از آن مطرح شد که یک سری حملات روز گذشته علیه نیروهای امنیتی عراق در موصل انجام شده بود.»

18 سرباز آمریکایی تاکنون در عملیات فلوجه کشته شده‌اند

خبرگزاری فارس: ارتش آمریکا امروز اعلام کرد که تاکنون 18 سرباز آمریکایی به همراه پنج سرباز عراقی در عملیات همه‌جانبه نیروهای تحت امر آمریکا به شهر ناآرام "فلوجه" واقع در غرب بغداد کشته شده‌اند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از بغداد، این در حالی است که در این عملیات 69 سرباز آمریکایی و 34 سرباز عراقی زخمی شده‌اند.

بنا بر این گزارش یکی از سخنگویان ارتش آمریکا در این رابطه گفت: «این آمار مربوط به زمان آغاز عملیات در فلوجه تاکنون است.»

عملیات فلوجه که پس از هفته‌ها محاصره شهر در اواسط هفته جاری علیه شبه نظامیان شهر فلوجه شروع شد بزرگترین عملیات نظامی ارتش آمریکا پس از حمله سال گذشته به عراق به شمار می‌رود. این در حالی است که مقامات ارتش آمریکا اعلام کردند که در سه روز نبرد فلوجه بیش از چند صد شبه نظامی عراقی کشته شدند.

یکی از افسران ارتش آمریکا که خواست نامش فاش نشود گفت که در این نبردها بیش از 500 شبه نظامی کشته شدند.

با این حال ارتش آمریکا اعلام کرد که انتظار مقاومت بیشتری را داشت چرا که تعداد شبه نظامیان در این شهر حدود 2000 نفر تخمین زده می‌شد و معلوم نیست که افراد باقی‌مانده کجا هستند.

حملات نیروهای آمریکا علیه شهر فلوجه و کنترل بیش از دو سوم این شهر توسط این نیروها

نیروهای تحت امر آمریکا در عراق اکثر بخش‌های شهر فلوجه‌ی عراق را اشغال کردند و اطمینان دادند که به زودی کنترل کامل شهر را در اختیار خواهند گرفت. هم‌زمان افرادی که بستگان ایاد علاءی را به گروگان گرفته‌اند، تهدید کردند در صورت عدم توقف حملات به فلوجه، گروگان‌های خود را می‌کشند. یک گروه دیگر عراقی نیز مدعی ربودن 20 تن از اعضای گارد ملی عراق در فلوجه شده است.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از خبرگزاری فرانسه، با تشدید حملات نیروهای آمریکا علیه شهر فلوجه و کنترل بیش از دو سوم این شهر توسط این نیروها، سربازان آمریکایی موفق شدند خانه‌ای را که گروگان‌های خارجی در آن نگهداری و احتمالاً کشته شده‌اند، کشف کنند.

یک افسر آمریکایی اعلام کرد، تفنگداران ارتش آمریکا با حمایت سربازان عراقی در این شهر خانه به خانه به پیش می‌روند و احتمالاً توانسته‌اند فرماندهی یک گروه از شورشیان را دستگیر کنند.

این افسر آمریکایی که نخواست نامش فاش شود، گفت: اگر همه چیز همانطور که تدارک دیده شده پیش رود، با طی 48 ساعت آینده می‌توانیم شهر را تسخیر کنیم.

همچنین یک ژنرال عراقی که سخنگوی عملیات‌های فلوجه است، مدعی شد: نشانه‌هایی از

کشتارهای فحیح گروگان‌ها در خانه‌ای در شمال فلوجه، کشف شده است.

سرهنگ عبدالقادر موهان، گفت: ما نشانه‌هایی از کشتار گروگان‌ها در فلوجه را پیدا کردیم، لباس‌های سیاهی که آنها برای پنهان کردن هویتشان استفاده می‌کردند، چند صد CD و تعدادی اسم پیدا کردیم. به گفته‌ی ارتش آمریکا، حداقل 11 سرباز آمریکایی و 2 سرباز عراقی در این عملیات کشته شده‌اند اما تعداد کل تلفات هنوز مشخص نشده، همچنین آمار تلفات مردمی هنوز اعلام نشده است.

حملات توپخانه‌یی و خمپاره‌یی آمریکایی‌ها علیه شهر فلوجه در تمام شبانه روز گذشته ادامه داشته است و خیابان اصلی و بازار شهر و همچنین منطقه‌ی جولان، از مناطق اصلی محل استقرار

شبه‌نظامیان عراقی هدف حملات جدی قرار گرفتند. جولان یکی از محکم‌ترین مواضع شبه‌نظامیان فلوجه تصور می‌شد.

تک‌تیراندازان عراقی از مناره‌های مسجد خلفای راشدین سربازان آمریکایی را هدف قرار می‌دادند که سرانجام با گلوله‌باران منطقه توسط سربازان آمریکایی این مسجد نیز از کنترل مهاجمان عراقی خارج شد.

ژنرال جورج کیسی، فرماندهی ارشد نیروهای آمریکایی در عراق به جورج بوش اطلاع داد که نیروهایش پیشرفت خوبی در فلوجه داشته‌اند.

عبدالقادر سوری، خبرنگار عراقی که شاهد خسارت‌ها و حملات در شهر فلوجه بوده می‌گوید: شاهد انباشته شدن اجساد در خیابان‌ها بودم، سگ‌ها نیز اطراف آنها حرکت می‌کردند، مردم غذا و آب نداشتند و دو روز است که برق شهر قطع شده. برخی از زخمی‌ها از شدت خون‌ریزی جان می‌سپارند و خانواده‌شان آنها را زیر آوار خانه‌هاشان دفن می‌کنند.

به گزارش ایسنا در همین حال تلویزیون الجزیره تصاویری از یک گروه شبه‌نظامی پخش کرد که طی آن این گروه مدعی شدند 20 سرباز عراقی را گروگان گرفته‌اند. این افراد که لباس‌های عربی بر تن

داشتند پشت به دوربین ایستاده بودند.

همچنین در تازه‌ترین نوار پخش شده بر روی يك پایگاه اینترنتی، گروگان‌گیران اقوام علاوی، نخست وزیر عراق قول دادند که از علاوی و حازم شعلان، وزیر دفاع عراق انتقام می‌گیرند. آنها گفتند که هر دوی این افراد علیه کسانی که از کشورشان دفاع می‌کردند، وارد عمل شده‌اند. این گروه تهدید کرده است در صورت عدم توقف حملات به فلوجه و آزادی زندانی‌های عراقی افراد خانواده‌ی علاوی را می‌کشند.

همزمان با این حملات، تعداد زیادی از مردان مسلح به شهر موصل در شمال عراق حمله کردند و اقدام به پرتاب راکت و نارنجک به سوی مواضع و تاسیسات آمریکا نمودند. حداقل 5 تن در این حملات کشته شدند.

در انفجار يك خودرو در بغداد نیز 5 تن کشته و 20 تن زخمی شدند. در انفجار يك بمب کار گذاشته شده در مسیر عبور نظامیان آمریکایی و عراقی 6 سرباز گارد عراقی و يك سرباز آمریکایی کشته و دو سرباز انگلیسی مجروح شدند.

عدنان پاچه‌چی هشدار داد که فلوجه "پایان داستان" نیست و حمله‌ی آمریکا به این شهر می‌تواند به خشونت‌های بیشتر بیانجامد.

پنجشنبه 21 آبان ۱۳۸۳ - 11 نوامبر ۲۰۰۴

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از خبرگزاری فرانسه، عدنان پاچه‌چی، از سیاستمداران برجسته‌ی عراقی در گفت‌وگو با تلویزیون بی.بی.سی اظهار داشت: این احتمال وجود دارد که فلوجه پایان داستان نباشد. مهاجمان نشان داده‌اند که قادر به انجام همه نوع درگیری و خشونت در سراسر کشور هستند.

سیاستمدار برجسته‌ی اهل تسنن و از رهبران پس از جنگ در شورای حکومتی عراق و وزیر امور خارجه‌ی این کشور پس از دوران حکومت صدام گفت که حمله به فلوجه جهت نابودی و انهدام شورشیان می‌تواند عواقبی به دنبال داشته باشد.

وی تاکید کرد: بیم آن دارم که در صورت استفاده از زور نتایج منفی را شاهد باشیم و خشم و تفرق بیشتری بیافرینیم.

پاچه‌چی در پاسخ به این سوال که آیا فکر می‌کند سربازان آمریکایی بیش از حد خشونت به خرج داده‌اند، گفت: امیدوارم که این طور نباشد. اما البته می‌دانید که جنگ تعادل نمی‌شناسد. از طرف دیگر نیروهای زیادی حضور دارند.

به گفته‌ی وی بزرگ‌ترین خطر در جنگ فلوجه هدف گرفته شدن اهل تسنن است چرا که آن‌ها نقش بسیار حساسی در روند سیاسی عراق دارند.

پاچه‌چی تاکید کرد: متأسفانه برخی فکر می‌کنند که اهل تسنن به حاشیه کشیده شده و کنار گذاشته شده‌اند که البته این درست نیست.

وی تصریح کرد: بدترین چیزی که ممکن است رخ دهد این است که این احساس به وجود آید که اقدامات علیه جناح و یا مردم خاصی انجام می‌شود. بدون مشارکت کامل اهل تسنن در روند انتخابات به نظر من، انتخابات شکست خورده است.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

روزنامه های تهران: 21 آبان

بی بی سی - پنجشنبه 21 آبان ۱۳۸۳ - 11 نوامبر ۲۰۰۴

روزنامه های پنجشنبه تهران در گزارش های خبری ضمن حفظ سکوت چهار روزه خود درباره پاسخ ایران به پیشنهادهای اروپا برای حل بحران هسته ای از گزارش رسانه های بین المللی بهره گرفته و اعلام داشته اند که فردا گزارش مثبت محمد البرادعی درباره فعالیت های هسته ای ایران به هیات مدیره آژانس بین المللی انرژی اتمی تقدیم خواهد شد.

پیش بینی ها بر این است که با گزارش توافقی های ایران و سه کشور اروپایی و گزارش مثبت مدیر کل آژانس، ارجاع پرونده هسته ای ایران به شورای امنیت سازمان ملل منتفی خواهد شد.

روزنامه **ایران** از دومین واکنش اکبر هاشمی رفسنجانی نسبت به مذاکرات پاریس خبر داده و از قول رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام نوشته باید درخصوص نتایج مذاکرات با طرف های اروپایی حوصله کرد، عبور از این شرایط به سعه صدر احتیاج دارد.

به نوشته **ایران** هاشمی رفسنجانی با مشکل عنوان کردن مذاکرات ایران با طرف های اروپایی گفت: در دو سه جلسه اخیر پیشرفت هایی حاصل شده و کار به جاهای باریک رسیده است که انشاءالله نتیجه بخش خواهد بود.

همشهری نوشته که با تعلیق داوطلبانه غنی سازی از سوی ایران، البرادعی گزارش مثبتی به شورای حکام ارائه می کند و تهران اجلاس ۲۵ نوامبر را بدون نگرانی شورای امنیت پشت سر خواهد گذاشت.

این اخبار در حالی منتشر می شود که به نوشته روزنامه **جمهوری اسلامی** بعضی از محافظه کاران و نمایندگان مجلس گفته اند با طرحی که به تصویب مجلس رسید کسی حق ندارد بیش از آن به خارجی ها تعهد بدهد و از جمله توقف غنی سازی اورانیوم را بپذیرد.

پی آمدهای حادثه روز سه شنبه گذشته دانشگاه علم و صنعت که به مجازات یازده نفر از دانشجویان در کمیته انضباطی انجامید موضوع گزارش روزنامه های مختلف تهران است که نشان می دهد در حالی که دانشجویان و استادان دانشگاه در گردهم آیی ها و اعتراض های خود خواستار تنبیه کسانی هستند که رییس دانشگاه را برهنه کرده و گروگان گرفته بودند، نمایندگان محافظه کار مجلس گزارشی را آماده کرده اند و در آن دو تن از معاونان وزارت علوم را مقصر شناخته و خواستار برکناری آنان شده اند. به نوشته **شرق** نمایندگان مجلس تهدید کرده اند که اگر وزیر علوم این دو تن معاون خود را تغییر ندهد با او مانند وزیر راه رفتار می شود، یعنی استیضاح و برکنار خواهد شد. نمایندگان مجلس به نوشته روزنامه **ایران** معاونان وزارت علوم را در دعوت از شخیصت های سیاسی برای سخنرانی در دانشگاه ها موثر دانسته اند. اما به نوشته **اعتماد** وزیر علوم در جریان استقبال از رییس دانشگاه علم و صنعت گفته است که همه مسوولان و تشکل های دانشجویی حادثه دانشگاه علم و صنعت را محکوم کرده اند و تغییر معاونان مطرح نشده است.

هیچ یک از روزنامه های امروز گزارشی از مراسم استقبال از رییس مستعفی دانشگاه علم و صنعت که دیروز به سر کار خود برگشت منعکس نکرده اند. محمد تقی صالحی که بعد از گروگان گیری حاضر به بازگشت به دانشگاه نبود با درخواست رییس جمهور خاتمی پذیرفت که به کار خود بازگردد. بحث درباره آخرین روز ماه رمضان موضوع گزارش روزنامه های مختلف تهران است که از قول دفتر آیت الله خمینی هم نحوه تعیین روز تحویل ماه نو و هم مقدار زکات و فطریه را معین کرده است. بنا به نوشته روزنامه **ایران** به احتمال نزدیک به یقین روز یکشنبه عید فطر خواهد بود و به این ترتیب ماه رمضان روز یکشنبه پایان می گیرد.

آفتاب یزد به نقل از سازمان های مختلف و روحانیون و حوزه های علمیه از مردم خواسته که در تظاهرات که روز جمعه در آخرین جمعه ماه رمضان به عنوان روز قدس برای اعتراض به آوارگی فلسطینی ها برپا می شود، شرکت کنند.